

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. I. De prodigiis Christi natalem antecedentibus, & comitantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

ni, sanctificamini, & venite mecum. Ingressu admirabili venit Dei Filius in Bethlehem. Et numquid non idem rogare possumus: Pacificusne est ingressus tuus, o præpotens Deus? an venis ut fœdos ex orbe isto, quem admodum olim eorum patrem è paradiso, ejicias? an venis sine gladio, quem in castra Sennacherib strinxisti? an venis sine sulphure & igne, quem in Sodomæam terram effudisti? Et ecce pro Domino respondent interpretes famuli: Pax in terrâ hominibus bonæ voluntatis. Pacificus est omnino hic Dei in orbem ingressus.

Lus. c. 2. v. 14.

4. Re. c. 20. v. 11. Isa. c. 38. v. 8.

Evo regis Ezechie, sol decem gradibus iter suum relegit, quod Ilias affirmat: *Reversus est sol decem lineis per gradus quos descenderat*. Sol noster Christus per novem Angelorum ordines ad decimum usque gradum humanæ naturæ, suâ voluntate descendit.

4. Reg. c. 4. v. 32. & seq.

Hanc figuram insigne ac copiose de Christo explicat Hieron. Bap. de la Naz. 1ra. Evang. tom. 1. 1ra. 3. §. 10. mibi pag. 566.

Miserat olim famulum suum Elisæus, ut mortuum puerum ad vitam revocaret à funere. Sed ille frustra tentavit omnia; nec movit se puer. Tandem ipse Propheta eò properavit. Et ecce puer mortuus jacebat in lectulo: ingressuque clausit ostium super se, & super puerum; & oravit ad Dominum. Et ascendit & incubuit super puerum; posuitque os suum super os ejus, & oculos suos super oculos ejus; & manus suas super manus ejus, & incurvavit se super eum, & calefacta est caro pueri. Dei Filius miserat cum baculo tabulisque lapideis Moysen, miserat Prophetas alios, miserat reges sanctos, sed nemo erat, qui gentem humanam jam deploratam à morte reduceret ad vitam. Demum & ipse venit, sed contraxit & incurvavit se super mortui corpus, humanis se moribus attemperavit, nostræ se balbutiei accommodavit, humiliavit & exinanivit seipsum, formam servi accipiens, factus obediens usque ad præsepe, usque ad columnam, usque ad crucem, usque ad mortem, usque ad inferos. Et en! revixit humanum genus mortuum. Ita morte filii,empta est vita servi.

§. II. Cum eæ Sibyllæ vaticinium.

Maro eclog. 4. initio.

Incet à Marone luculentum satis Cumææ prædictionis testimonium attexere. Ita cœcinere vates: *Ultima Cumæi venit jam carminis ætas; Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo. Iam redit, & Virgo, redeunt Saturniæ regna; Iam nova progenies cælo demittitur alto, Chæra Desini soboles, magnum Iovis incrementum. Aspice venturo lætentur ut omnia sæclo. Tu modo nascenti puero, quo ferrea primum Desinet, ac toto surget gens aurea mundo, Casta fave Lucina.*

6. Petr. c. 1. v. 19.

1. Pet. c. 1. v. 10.

Aggæi c. 2. v. 8. Interpres 70. Venient etiam omnia gentium.

Cum Hieronymo Augustino legitur glorificate. Christus è cælis; obviam prodite. Christus in terrâ; subvehimini: cantate Domino omnis terra. Atque ut hæc duo in unum contraham; lætentur cæli, & exultet terra propter celestem, ac postea terrestrem Christum in carne; & exultet terra propter spem. Christus ex Virgine: mulieres virginitatem colite, ut Christi matres sitis. Quis enim, qui à principio est, non adoratur? Quis enim, qui postremus est, non laudatur? Et

Greg. Na. 1ra. 38.

A infra: Clamet Ioannes: Parate viam Domini; ego quæque dicit huius vim ac potentiam clamabo. Carnis experti incarnatur: Verbum crasse sit; invisibilis carnitur, inaccessibile tangitur, tempore vacans inaccessibile sumit; Dei Filius, hominis filius efficitur. I E S V S Christus heri & hodie, idem & in sæcula. Ubi dei offenduntur, Græci deridentur; heretici lingua præterita efficiuntur. Tum credent, cum in cælam ascendentem videntur; quod si nec tum quidem, at certe cum è cælo descendentem, atque ut iudicem sedentem. Atque tibi tenebras, flagitia, ærumnas mundi recensuit, hæc subjungens, Quæ quoniam inquit, majus auxilium requirebant, majus etiam acceperunt. Hoc autem erat ipse Dei Filius, ille sæculi antiquior, ille invisibilis, ille incomprehensibilis, ille incorporeus, illud ex principio principium, illud ex lumine lumen, ille fons vitæ & immortalitatis, illa archetypi expressio, illud immortuum signillum, illa per omnia similes imago, ille Patris terminus & ratio: ille, inquam, ad imaginem suam se confert, & carnem gerit, & cum intellectuali animâ propter animam suam jungitur, ut simile per simile reperget. Verè, quo Apóstolus dixit, apparuit gratia Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus, erudiens nos, ut abnegantes impietatem & sæcularia desideria, sobriè & justè vivamus in hoc sæculo, expectantes beatitudinem, & adventum gloriæ magni Dei & Salvatoris nostri IESU Christi, qui dedit semetipsum pro nobis, ut mundaret nos ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem honorum operum. Cohortatio potentissima, si aures patulæ ac dociles non sint.

CAPVT II.

De tempore Nascentis Christi.

DIXIMVS, quid in legè veteri figurarum, vaticiniorum, adumbrationum, oraculorum, imaginum de Christo Nascenturo præmiserit cælestis Pater, nam ea omnia itaquam umbræ secuturi corporis, aut tanquam prodromi Messæ venturi, præcesserunt. Nunc, ordo de tempore, quo Christus natus, deque iis quæ tempore solent attribui, dicemus.

§. I. De prodigijs Christi natalem antecedentibus & concomitantibus.

PRIMVS Christi adventus est occultus & humilis, quibusdam tamen signis præannuntiatus. Ex quo colligere est, quàm futuri sint terribiles secundi adventus nuntii. Numerantur autem Nascentis Servatoris antecedentia & concomitantia prodigia hæc. I. Primum Trans Tiberim Romæ totâ die fons olei fluxit è tabernâ meritoria.

II. Engaddi vineæ, ut ferunt, nocte illâ in Iudæa floruerunt.

III. Romæ Templi Pacis, ut aliqui tradunt, ruinâ subitâ collapsum. Si Lipomano & Surio credimus, Romani tot viciorum memoria templum impensis Vibis & orbis educere decreverunt singulari schemate. Sed oracula prius exquisierunt, ad quod ævum durare posset tam excellentis fabricæ operosa moles. Responsum est. Donec Virgo pareret. Illi nullis sceleribus appellarat. At eâ ipsâ nocte, quâ Virgo peperit, hæc æternitatis domus corruit.

IV. Tres soles in unum cœre visi.

V. Virgo in sole puerum gremio gestans ostensa est Augusto à Sibyllâ, seu, quod verius, à Sibyllinis carminibus, in quibus multum fuisse Augustum, satis constat.

VI. So-

interpretatur. b Aloys. Lipom. tom. 8. Surius. 6. penes anthei si hæc Anno uno ante imperium Augusti. Sequenti anno, inquit Dio. & ex romulo, visus est Sol intra tres circulos fulgere, quorum unum terra, unum ignis circumdabat. & Baronius tom. 1. in Apparatu ad annu. 1. cles. mibi pag. 21.

VI. Sodomitæ omnes incendio repentino perierunt.

VII. Mirandus splendor nocte mediâ exortus, & in limbum usque dehilcente terrâ immisus.

VIII. Simulacra in Ægypto corruerunt. Hanc simulacrorum demolitionem fertur Hieremias vates Ægypti prædixisse, illo tempore futuram, quo Virgo Mater cum infante suo, quem peperisset, Ægyptum esset ingressura.

IX. Multæ statuæ in Capitolio fractæ liquefactæque. Imago lupæ cum Remo & Romulo consecrata, cecidit. Litteræ in columnis, in quibus leges scribebantur, confusæ atque obliteratæ.

X. Aurei coloris globus Romanis visus è cælo in terram descendere, ibique major effectus, denudè in cælum ascendere, & obterege solem.

XI. Liquido serenoque cælo repente circulus ad speciem cælestis arcûs orbem solis ambiit, quasi unum eum ac potissimum monstraret Cæsarem Augustum, cuius tempore venturus esset, qui ipsum solem solus mundumque totum & fecisset & regeret.

XII. Oracula demonum conticuerunt. Augustus Imperator Apollinis studiosissimus. ut responsum ab illo eliceret, Hecatombem ei sacrificavit. Silente Deo, alterum adjecit sacrificium. Hæc demum voces ab oraculo sunt editæ:

Me puer Hebræus divos Deus ipse gubernans, Cedere sede jubet, tristemque ridere sub orbem. Aris ergo debini tacitus abscedito nostris.

Reverfus Romam Imperator, in Capitolio, ut ajunt, aram crexit hac inscriptione noscendam: Aræ primogeniti Dei. * Creditur hic ipse locus esse in Capitolio, è regione rupis Tarpejæ, ubi Constantinus Magnus in memoriam divinæ Matris Virginis Mariæ, nobilissimum templum struxerit, & dictâ ex causâ Aram cæli nuncupavit.

Ex his nonnulla satis certa, uti primum & quartum, sed ea annis aliquot ante Christi Natæq; contigerunt. Reliqua verò incerta planè, licet habeant auctores, D. Thomam Aquinatem, D. Antoninum, D. Bonaventuram, D. Dorotheum, Alphonsum Toftatum, Innocentium Pontificem, Petrum de Natalibus, et si non omnes ex his asserant illa omnia.

Certa sunt autem ista; Primum, Pax universalis. Alterum, stella nova. Tertium vix dubium, Fons è sacra speluncâ Christi Natæ prorumpens, de quâ Beda his verbis, Petra, inquit, juxta murum cavæ, primum Dominici corporis lavacrum de muro missus suscipiens, hæcenus servat. Hoc Beda cognovit à sancto quodam Episcopo, qui hoc miraculi ipse vidit.

Nonne autem omne miraculum excedunt ista. 1. Quod canit Psaltes: Non accedet ad te malum, & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. Et tamen ecce ad præsepe Domini IESU cumulum malorum, & flagella plagas minitantiâ. 2. Verè hodie oceanus immensus in scrobiculum angustissimum infusus, quod infans, qui cum Augustino ad mare collocutus dicitur, posse fieri negavit. At ille, qui cælos firmavit verbo, congregavit etiam sicut in utre aquas maris. 3. Ignis ille, de quo Deuteronomium loquitur, Dominus Deus tuus ignis consumens est, hic, inquam, ignis, jam paleis, fœno, stipulis incubat sine illorum noxâ. 4. Monoceros aliàs indomitum animal, in sinum florigeræ Virginis sese submitit, & suum sibi cornu passus est frangi. Deus in præfca lege cornu feriebat horribili & perquam acuto: testatur Noëticum diluvium quo haustus orbis; Sodomitæum incendium, quo exulta Pentapolis; Ægyptus, primogenitorum funeribus referta; Pharaonis ingens exercitus mari sepultus; funesta Sennacherib; castra, ducentis pæne millibus nocte unicâ interfectis. Hem! quam terribilis fuit hic Monoceros, quam im-

menfas strages feriente cornu edidit! Jam hic ipse Monoceros in sinu Virginis dormit, dilectus quemadmodum *psal. 23. filius unicornium. 5. rodigium ingens est, quod Isaias enuntiat: Habitat lupus cum agno, & pardus cum hædo, vitulus & leo & ovis simul morabuntur, & puer parvulus minabit eos.* Judæa fatuitas, hæc ita reipsâ fore asserit, & serunt avo Messia lupum, leonem, pardum, ceterasque feras ad mansuetos mores transferendas affirmat. Vnde pum, leonem ceterasq; feras ad mansuetos mores transferendas. Nos istud cum præfca patribus metaphoram dicimus in hunc modum interpretandam. In Ecclesiâ Christi quietè simul confabuntur mites & feroeces, pauperes & divites, humiles & potentes, biliosi & patientes, flagitiosi & innocentes. Nam gentes barbaræ feritate postâ mansuescent, & cum oviculis agnilque, cum piis & simplicibus Christianis in unam religionis concordiam conspirabunt. Videte Saulum minarum & cædis spirantem, ex lupo in ovem mutatum. Fabulantur præfci Herculem in cuni geminos eluisse colubros. Somnium. Hoc verè parvulus hoster Emmanuel fecit, qui etiânum in fœni cunabulis, ex agnæ pastoris, ab Oriente Magos, ex aère stellam, è cælo Angelos ad se traxit, suoque imperio subjevit.

§. II. De civili ac politico mundi statu, quo natus Christus.

Pax summa fuit in orbe universo, cum pacificus iste Salomon Rex Salem, princeps pacis in orbem venit. De quo Zacharias vaticinatus, Et loquetur, inquit, pacem gentibus. De hoc ipso Beda, Pactissimus inquit, tempore nasci voluit pacis amator. Quod D. Basilius per agium reginam explicans, Aquilam inquit, advolante, silentiū indicitur aviculus. Veniente è cælo, & in terris nascente Christo, verâ aquilâ, siluere Duces & Reges, siluere arma. Quod si halcyone pullos excludente silent venti, tranquillum est æquor; quid mirum, si pariente Virgine tranquillus est orbis? atque ut ros serenâ tranquillâque nocte sese diffundit, ita Christus tempore tranquillo è Virgine nasci voluit. Nimirum factus est in pace locus ejus. Quod & Isaias gratulatur: Conquiescit in pace locus ejus, & exultavit. Et erit natus, copus justitiæ pax, & cultus justitiæ silentium, & securitas usque in sempiternum. Et sedebit populus meus in pulchritudine pacis, & in tabernaculis fiducia, & in requie opulentiâ.

Pax ista tam opulenta monarchiam Imperatoris Augusti jam annum quadragesimum secundum imperantis decoravit. Cum igitur Augustus tranquillitate maximâ, fopitis undique bellis, & Iam templo tertium clauso, possideret orbem, iussit illum describi, & in censum suum redigi. Quod testatur Lucas: Exiit editum à Cæsare Augusto, ut describeretur universus orbis. Fiebat hæc descriptio partim ditando ærario, partim ut sciretur quàm latè pateret Romanum imperium. Suas quisque possessiones & facultates indicabat, seque unâ expresso nomine suo, subjectum Romano imperio profitebatur, solvebatque, quod ereditabile, didrachma. Hæc prima fuit generalis & totius orbis Romani descriptio, vel certè prima, quâ descripti & censu Iudæi. Ad eam conficiendam viginti optimates ab Augusto electi. Quâ quidem descriptione, & censu, numerati sunt viginti septem milliones, & septuaginta millia virorum bello habilium, & pueris, senibus, feminis exceptis.

Hic adoranda est summa providentia Dei, qui re-

24. mihi pag. 417. f. 4. Nostrates basios, seu & sesteritios, & sunt quiriades

Epiphanius in vita Hieremias propheta, p. 114. Oryth. d. Dio l. 37. Constantinus in Augusto 109. 94. prologium Romanorum factum, qui dicitur, regnum Romanorum parturivit. Oryth. l. 1. d. 118. Oryth. l. 1. d. 118.

Verba Suida sunt: Puer Hebræus, cuius beatis imperans pater mox ante eum requiescit, & in ore suo videtur: jano abo tactus ab aris nostris. Suidas, voce Augustinus, mibi pag. 155. Nicop. l. 1. d. 118. f. 17.

Dada de locis sanctis, p. 17. Beda de septuaginta tribu. d. de hac p. 104. Psal. 90. d. 10.

In præfca Regis Deus in penitentiâ d. l. v. 118.

psal. 23. Isai. 6. 11. v. 6. Iudæi asserunt Messia iudæi ad mansuetos mores transferendas. + Fulminei pardi. Class. Mano.

Zach. c. 9. v. 10. In Ascensione Domini.

Quid Christus vult? Virgine velut piodæ docet Blasius Viegas in Apoc. comment. 3. sect. 9. & Psal. 75. v. 3. Isai. c. 14. v. 7. Isai. c. 32. v. 17. & 18. Luc. c. 2. v. 1.

Cur Deus fecerit Romanos dominos, quædam que rogantur, Aug. de Civitat. Dei, cap. 15. & 18. Hieron de la Nazareth. l. 1. tract. 2. parte 2. f. 2797.